

บทที่ 3

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนระบบต้นทุนการผลิต

ในปัจจุบันโรงงานยังขาดระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนระบบต้นทุนการผลิตที่เหมาะสม ดังนั้นต้นทุนการผลิตที่คำนวณได้จึงไม่สามารถนำไปใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้บริหาร นั่นคือ

1. ต้นทุนไม่น่าเชื่อถือเนื่องจากไม่มีระบบในการตรวจสอบข้อมูลการผลิต ดังนั้นต้นทุนที่ได้จึงไม่สามารถบอกสภาพการณ์ที่แท้จริงของโรงงาน
2. ไม่สามารถนำไปใช้สนับสนุนการตัดสินใจในเรื่องต่างๆในการบริหารการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่สามารถการควบคุมต้นทุนการผลิตได้ นั่นคือไม่สามารถควบคุมการดำเนินงานของการผลิตให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่ต้องการ

จากการศึกษาระบบสารสนเทศในปัจจุบันของโรงงานตัวอย่าง โดยเปรียบเทียบกับคุณสมบัติของระบบสารสนเทศที่ดีพบว่า ระบบสารสนเทศในปัจจุบันยังขาดคุณสมบัติของระบบสารสนเทศที่ดี ดังนี้

1. ความถูกต้อง

ระบบสารสนเทศในปัจจุบัน ไม่มีความถูกต้องทั้งในส่วนข้อมูลนำเข้า โดยเฉพาะข้อมูลการผลิตซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญของระบบสารสนเทศเนื่องจากขาดระบบการตรวจสอบ และส่วนระบบการประมวลผลที่ไม่ถูกต้องเนื่องจากไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของโรงงานและไม่สามารถตรวจสอบการประมวลผลได้ ซึ่งทั้งหมดนี้จะส่งผลให้สารสนเทศที่ได้ไม่ถูกต้อง

2. ทันท่วงที

สารสนเทศในปัจจุบันถูกนำเสนอล่าช้าไม่ทันต่อการใช้งาน เนื่องจากไม่มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานในส่วนข้อมูลนำเข้า โดยเฉพาะด้านระบบการไหลเวียนของเอกสารต่างๆ ซึ่งการได้รับข้อมูลนำเข้ล่าช้าจะส่งผลให้การประมวลผลและการแสดงผลสารสนเทศล่าช้าไปด้วย

3. ตรงตามความต้องการ

สารสนเทศในปัจจุบันยังไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริหาร เนื่องจากรายงานที่มีอยู่ยังไม่สามารถแสดงถึงสภาพการณ์ที่แท้จริงของโรงงานได้อย่างเพียงพอ และไม่มีรายงานในการวิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางการควบคุมต้นทุนการผลิต

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนระบบต้นทุนการผลิตของโรงงานตัวอย่าง สามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน ตามส่วนประกอบของระบบสารสนเทศ โดยเปรียบเทียบกับคุณสมบัติของระบบสารสนเทศที่ดี ดังนี้

3.1 ส่วนข้อมูลนำเข้า (Input Data)

ในส่วนข้อมูลนำเข้า (Input Data) ได้แบ่งการวิเคราะห์ปัญหาออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1.1 การวิเคราะห์เอกสาร

ประกอบไปด้วย การวิเคราะห์เอกสารในปัจจุบัน ซึ่งหมายถึงเอกสารที่ถูกใช้ในการประมวลผลต้นทุนการผลิตในปัจจุบัน และการวิเคราะห์เอกสารที่ควรใช้ ซึ่งหมายถึงเอกสารที่ควรใช้ในการประมวลผลต้นทุนการผลิตเพื่อให้ได้ต้นทุนการผลิตที่เชื่อถือได้ โดยเอกสารที่ควรใช้นี้จะรวมถึงเอกสารที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันแต่ไม่ได้ใช้ในการประมวลผล และเอกสารที่ควรจะมีแต่ยังไม่มีในปัจจุบัน

3.1.2 การวิเคราะห์ระบบการไหลเวียนของเอกสาร

3.1.1 การวิเคราะห์เอกสาร

3.1.1.1 การวิเคราะห์เอกสารในปัจจุบัน

การได้มาซึ่งต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์ในแต่ละงวดการผลิต (เดือน) นั้น จำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลและเอกสารต่างๆเพื่อใช้ในการประมวลผลต้นทุนการผลิต ซึ่งเอกสารที่ใช้ในการประมวลผลต้นทุนการผลิตในปัจจุบันแสดงได้ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 เอกสารที่ใช้ในการประมวลผลต้นทุนการผลิตในปัจจุบัน

ลำดับที่	เอกสาร	รหัส	Record/Report	หน่วยงานที่ออกเอกสาร	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จำนวนฉบับ	ความถี่	ตัวอย่าง
1	ใบรายงานการผลิต	ไม่มี	Record	ฝ่ายผลิต	บัญชีต้นทุน	1	รายวัน	รูปที่ 3.1
2	รายงานสรุปค่าใช้จ่ายประจำเดือน	ไม่มี	Report	ฝ่ายบัญชี	บัญชีต้นทุน	2	รายเดือน	รูปที่ 3.2
3	รายงานสรุปค่าแรงงานทางตรง	ไม่มี	Report	ฝ่ายบุคคล	บัญชีต้นทุน	2	รายเดือน	รูปที่ 3.3
4	รายงานสรุปการใช้ยอดการผลิต Forging Line	ไม่มี	Report	ฝ่ายผลิต	บัญชีต้นทุน	2	รายเดือน	รูปที่ 3.4
5	รายงานสรุป WIP	ไม่มี	Record	ฝ่ายผลิต	บัญชีต้นทุน	2	รายเดือน	รูปที่ 3.5

บริษัท

COMPARATIVE FACTORY EXPENSE FOR THE MONTH ENDED 31 JULY 2001

Department	Description	Year To Date						WHOLE YEAR	OUT STANDING		
		Current Month			Year To Date						
		ACTUAL	BUDGET	VARIANCE %	ACTUAL	BUDGET	VARIANCE %				
5301	เงินเดือนและค่าจ้างแรงงาน	2,013,377.19	2,116,346.00	- 102,968.81	- 4.87%	17,427,839.65	17,627,889.00	- 200,049.35	- 1.13%	27,352,939.00	9,925,099.35
5302	สวัสดิการพนักงาน	137,937.21	127,792.00	10,145.21	7.94%	1,050,321.78	1,050,784.00	- 462.22	- 0.04%	1,561,952.00	511,630.22
5303	เงินสมทบกองทุน	62,182.54	60,099.00	2,083.54	3.47%	498,059.69	492,948.00	5,111.69	1.04%	733,344.00	235,284.31
5304	ค่าฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน	4,359.00	53,000.00	- 48,641.00	- 91.78%	548,408.04	863,963.00	- 315,554.96	- 36.52%	1,063,463.00	515,054.96
5305	ค่าเบี่ยงเบนและพัฒนาเส้นทาง	-	8,500.00	- 8,500.00	- 100.00%	40,874.00	56,874.00	- 16,000.00	- 28.13%	87,874.00	47,000.00
5306	ค่าต้อนรับและเลี้ยงรับรอง	2,690.00	17,000.00	- 14,310.00	- 84.18%	6,836.00	34,746.00	- 27,910.00	- 80.33%	117,746.00	110,910.00
5307	ค่าพลังงาน	1,391,025.81	1,080,536.00	310,489.81	28.73%	8,597,755.78	8,086,462.00	511,293.78	6.32%	12,364,709.00	3,766,953.22
5308	ค่าสื่อสาร	2,400.00	3,000.00	- 600.00	- 20.00%	21,272.00	20,882.00	390.00	1.87%	32,882.00	11,610.00
5309	ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	2,143,839.93	2,916,239.00	- 772,399.07	- 26.49%	20,152,747.15	20,732,386.00	- 579,638.85	- 2.80%	37,538,786.00	12,386,038.85
5310	ค่าเครื่องเขียน วารสาร และสิ่งพิมพ์	24,095.16	15,050.00	9,045.16	60.10%	118,757.89	112,374.00	6,383.89	5.68%	172,574.00	53,816.11
5311	ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	1,369,074.05	1,123,661.00	245,413.05	21.84%	6,969,129.35	7,067,668.00	- 98,538.65	- 1.39%	11,634,667.00	4,665,537.65
5312	ค่าจ้างบริการภายนอก	88,480.00	14,124.00	74,356.00	526.45%	917,517.06	778,297.00	139,220.06	17.89%	929,362.00	11,844.94
5316	ค่าเช่า	1,523,000.00	1,525,000.00	- 2,000.00	- 0.13%	12,161,000.00	12,165,000.00	- 4,000.00	- 0.03%	18,265,000.00	6,104,000.00
5317	ค่าเบี้ยประกัน	37,652.18	9,717.00	27,935.18	287.49%	295,806.96	267,870.00	27,936.96	10.43%	415,386.00	119,579.04
5318	ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ	809,732.25	388,800.00	420,932.25	108.26%	4,964,797.31	4,685,255.00	279,542.31	5.97%	7,280,055.00	2,315,257.69
5319	ค่าภาษีใบอนุญาตและธรรมเนียมราช	-	-	-	-	346,265.44	584,888.00	-	-	584,888.00	238,622.56
5322	ค่าใช้จ่ายจัดตั้งสินค้า	32,850.10	10,000.00	22,850.10	228.50%	122,563.33	105,690.00	16,873.33	15.96%	145,690.00	23,126.67
5323	ค่าทดลองและพัฒนา	33,920.00	500,000.00	- 466,080.00	- 93.22%	2,511,947.43	3,345,205.00	- 833,257.57	- 24.91%	5,345,205.00	2,833,257.57
5324	ค่าเครื่องมืออุปกรณ์	77,837.20	242,796.00	- 164,958.80	- 67.94%	1,521,606.47	1,829,314.00	- 307,707.53	- 16.82%	2,832,687.00	1,311,080.53
5327	ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	1,236.00	2,000.00	- 764.00	- 38.20%	12,270.19	13,365.00	- 1,094.81	- 8.19%	21,365.00	9,094.81
5328	ค่าค้ำขาย	283,670.47	328,375.00	- 44,704.53	- 13.61%	2,597,606.56	2,710,664.00	- 113,057.44	- 4.17%	4,318,288.00	1,720,681.44
5329	ค่าเสื่อมราคา	3,924,876.45	3,902,040.79	22,835.66	0.59%	30,691,001.76	30,641,558.59	49,443.17	0.16%	46,067,800.19	15,376,798.43
5330	ค่าใช้จ่ายต้องห้าม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ยอดรวม	13,964,233.54	14,444,073.79	- 479,840.25	- 3.32%	111,574,383.84	113,274,082.59	- 1,699,698.75	- 1.50%	173,866,662.19	62,292,278.35

รูปที่ 3.2 รายงานสรุปค่าใช้จ่ายประจำเดือน

บริษัท

สรุปค่าจ้าง + OT / ชั่วโมงการทำงาน / ชั่วโมงการลา ของพนักงานระดับ 4 และ 5
ประจำเดือน กรกฎาคม 2544

แผนก	รายละเอียด	จำนวนคน	ค่าจ้าง				ชั่วโมงแรงงาน			Lost Time (Hours)	Attendance (%)
			RT	OT	TRC	Total	RT	OT	RT + OT		
11000	ผลิต FORGING	17	88,830.00	5,648.87	11,045.16	105,524.03	3,128.00	1,703.50	4,831.50	79.65	98.35%
12000	ผลิต MACHINING	65	294,977.88	65,362.46	131,787.68	492,128.02	11,960.00	3,681.50	15,641.50	331.76	97.88%
	Total	82	383807.88	71011.33	142832.84	597652.05	15088	5385	20473	411.41	97.99%

รูปที่ 3.3 รายงานสรุปค่าแรงงานทางตรง

บริษัท

สรุปรายการการผลิต (FINISH WORK FROM FORGING LINE)

ประจำเดือน กรกฎาคม 2544

Plan	Part No.	Mat'l / Bar	Size	Prod.	Good	NG-1	NG-2	Defect(%)	WIP	Plan-Prod.
4053	MR 195389	583	D44x5630	4081	4061	18	2	0.49	0	8
	MB 664440	693	D44x5740	4851						
		225	D44x5630	1575						
	นำงานค้าง WIP จากเดือน พ.ย. มา Extrusion			102						
9769	Total	918		6528	6517	9	2	0.17	0	-3252
58018	TOTAL	7052		50783	49358	133	84	0.44	1208	-8660

REMARK : NG-1 = G1 - G7 NG-2 = G8 - G14

ขนาดและจำนวน Material ที่ใช้ในการผลิต

1 S43C-C D44x5630	จำนวน	933	เส้น
2 S43C-C D44x5800	จำนวน	249	เส้น
3 S43C-C D44x5740	จำนวน	1218	เส้น
4 S38C-C D44.3x5425	จำนวน	2529	เส้น
5 S43C-C D41x5265	จำนวน	574	เส้น

รูปที่ 3.4 รายงานสรุปการใช้ยอดการผลิต Forging Line

บริษัท

WORK IN PROCESS FOR JULY 2001

FORGING LINE	1-MAT'L	2-SHB	3-DWG	4-SHR	5-CHF	6/7/8-AIR-C	9-SHB	10-BOND	11-EXTRU	12/13-CUT	14/15-INSP	F-AREA	TOTAL
MR 195389													0
MR 165775						14							14
48031						1101							1101
897942-1930												744	744
MB 664440												217	217
MR 336487													0
MB 664572												184	184
TOTAL	0	0	0	0	0	1115	0	0	0	0	0	1145	2260
MACHINING LINE	MAT'L	1-ZC	2/3-LNC	5-LNC	5-ZR	6-HQI	7-HTL	8-PHS	9-LNC	10-GUY	11-ZD	F-AREA	TOTAL
MR 195389												214	214
MR 165775							208	38		39	52		337
48031	1667					62				2			1731
897942-1930										1	28		29
MB 664440	386					87	270	52	3	161	98	296	1353
MR 336487						125				31	19	19	194
MB 664572	375									117	21		513
TOTAL	2428	0	0	0	0	274	478	90	3	351	218	529	4371

รูปที่ 3.5 รายงานสรุป WIP

จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ในการประมวลผลต้นทุนการผลิตในปัจจุบัน โดยวิเคราะห์ว่าข้อมูลที่มีในเอกสารแต่ละประเภทมีคุณสมบัติของข้อมูลที่ดีหรือไม่ และถ้าเป็นข้อมูลที่ไม่ดีนั้นเกิดจากสาเหตุใดบ้าง

➤ ไบรงานการผลิต

ตารางที่ 3.2 การวิเคราะห์ไบรงานการผลิต

รายละเอียด	คุณสมบัติข้อมูลที่ดี			ปัญหา			
	ความถูกต้อง	ตรงความต้องการ	ทันต่อเหตุการณ์	ไม่มี	ไม่ถูก	ไม่ได้ใช้	ไม่ควรมี
- ชื่อชิ้นงานที่ทำการผลิต	✓	✓	X				
- จำนวนชิ้นงาน คี, เสี่ย	X	✓	X		X		
- จำนวนชิ้นงาน Modify, WIP	X	X	X	X	X		
- จำนวนพนักงาน	X	✓	X		X		
- เวลาการทำงาน(ผลิต-หยุด)	X	✓	X		X		
- สาเหตุการหยุดของเครื่องจักร	X	✓	X		X		
- Lot No.	X	X		X	X		
- การทำงาน Modify	X	X	X	X	X		
- จำนวนเครื่องจักรหยุด	X	X	X	X	X		

สรุปปัญหา

ปัญหาหลักของไบรงานการผลิต คือ ข้อมูลการผลิตไม่ถูกต้องและไม่สามารถเชื่อถือได้ โดยโรงงานไม่ได้ให้ความสำคัญในส่วนข้อมูลนำเข้า โดยเฉพาะเรื่องข้อมูลการผลิตซึ่งถือเป็นวัตถุดิบสำคัญในการคำนวณต้นทุนการผลิต ทำให้เกิดความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลการผลิต

ปัญหารองลงมาคือไบรงานการผลิตให้ข้อมูลไม่เพียงพอต่อความต้องการ และได้รับข้อมูลล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์

ผลกระทบ

ข้อมูลการผลิตไม่ถูกต้องเป็นเหตุให้ต้นทุนที่คำนวณได้เป็นต้นทุนที่ผิดพลาดและไม่สามารถเชื่อถือได้ เพราะข้อมูลนำเข้าไม่ถูกต้อง ผลลัพธ์ที่ได้ย่อมไม่ถูกต้อง ดังคำกล่าวที่ว่า “Garbage In Garbage Out”

บริษัท								
PRODUCTION REPORT								
Part No: MB664440		Shift: C		Date: 3-4-44		Chief: AAA		
Part Name: Axle Shaft, Rear				Line Name: FORGING		Foreman: BBB		
No.	Process	Machine Equipment	Quantity (Pcs.)					Lot No.
			Prod.	Ace.	Mf.	WIP	Df.	
1	Material Checking		231	231	-	-	-	RB-0468
2	Shot Blasting	Continuous Bar Shot Blassing M/C	↑	↑	-	-	-	↑
3	Drawing	Drawing M/C	231	229	-	-	2	↑
4	Shearing	Shearing M/C	229	225	-	-	4	↑
5	Chamfer	Chamfering M/C	↑	↑	-	-	-	↑
6	Up Setting	Electric Upsetter M/C	225	224	-	-	1	↑
7	Pressing	Screw Press M/C	224	221	-	-	3	↑
8	Air Cooling	Conveyer M/C	221	221	-	-	-	↑
9	Shot Blasting	Continuous Bar Shot Blassing M/C	↑	↑	-	-	-	↑
10	Bondelizing	Automatic Extrude M/C	↑	↑	-	-	-	↑
11	Extrusion	Extruder M/C	477	477	-	-	-	↑
12	Straightening	Dranding M/C	↑	↑	-	-	-	↑
13	Terminal Cutting	Shearing M/C	↑	↑	-	-	-	↑
14	Inside Fault Inspector	Ultrasonic Inspector	↑	↑	-	-	-	↑
15	Inspection		477	477	-	-	-	↑
Total			477	477	-	-	10	-
Note:								

ตัวอย่าง

ปัญหาของใบรายงานการผลิตสามารถแสดงได้โดยเปรียบเทียบข้อมูลในใบรายงานการผลิตในรูปที่ 3.1 กับเอกสารบันทึกข้อมูลการผลิตอีกประเภทหนึ่ง คือ PRODUCTION REPORT ในรูปที่ 3.6 เนื่องจากเอกสารทั้งสองประเภทต่างมีที่มาจากแหล่งข้อมูลเดียวกัน

การบันทึกข้อมูลการผลิตไม่ถูกต้อง

□ จำนวนชิ้นงานดี

จำนวนชิ้นงานดีในใบรายงานการผลิต คือ 220 ชิ้น ซึ่งควรจะเท่ากับใน PRODUCTION REPORT คือจำนวนชิ้นงานดีที่ผลิตได้จากเครื่องจักรสุดท้ายของกระบวนการ 221 ชิ้น

□ จำนวนชิ้นงานเสีย

จำนวนชิ้นงานเสียในใบรายงานการผลิต คือ 3 ชิ้น ซึ่งควรจะเท่ากับใน PRODUCTION REPORT คือ ผลบวกของจำนวนชิ้นงานเสียทั้งหมดในกระบวนการ $2 + 4 + 1 + 3 = 10$ ชิ้น

รายละเอียดสำหรับการบันทึกไม่เพียงพอ

□ ไม่มีรายละเอียดสำหรับการบันทึก Lot No.

ควรมีการบันทึก Lot No. เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบข้อมูล

□ ไม่มีรายละเอียดสำหรับการบันทึกจำนวนชิ้นงาน Modify

ควรมีการบันทึกจำนวนชิ้นงาน Modify เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบข้อมูล

□ ไม่มีรายละเอียดสำหรับการบันทึกจำนวนชิ้นงาน WIP

ควรมีการบันทึกจำนวนชิ้นงาน WIP เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบข้อมูล

□ ไม่มีรายละเอียดสำหรับการบันทึกการทำงาน Modify

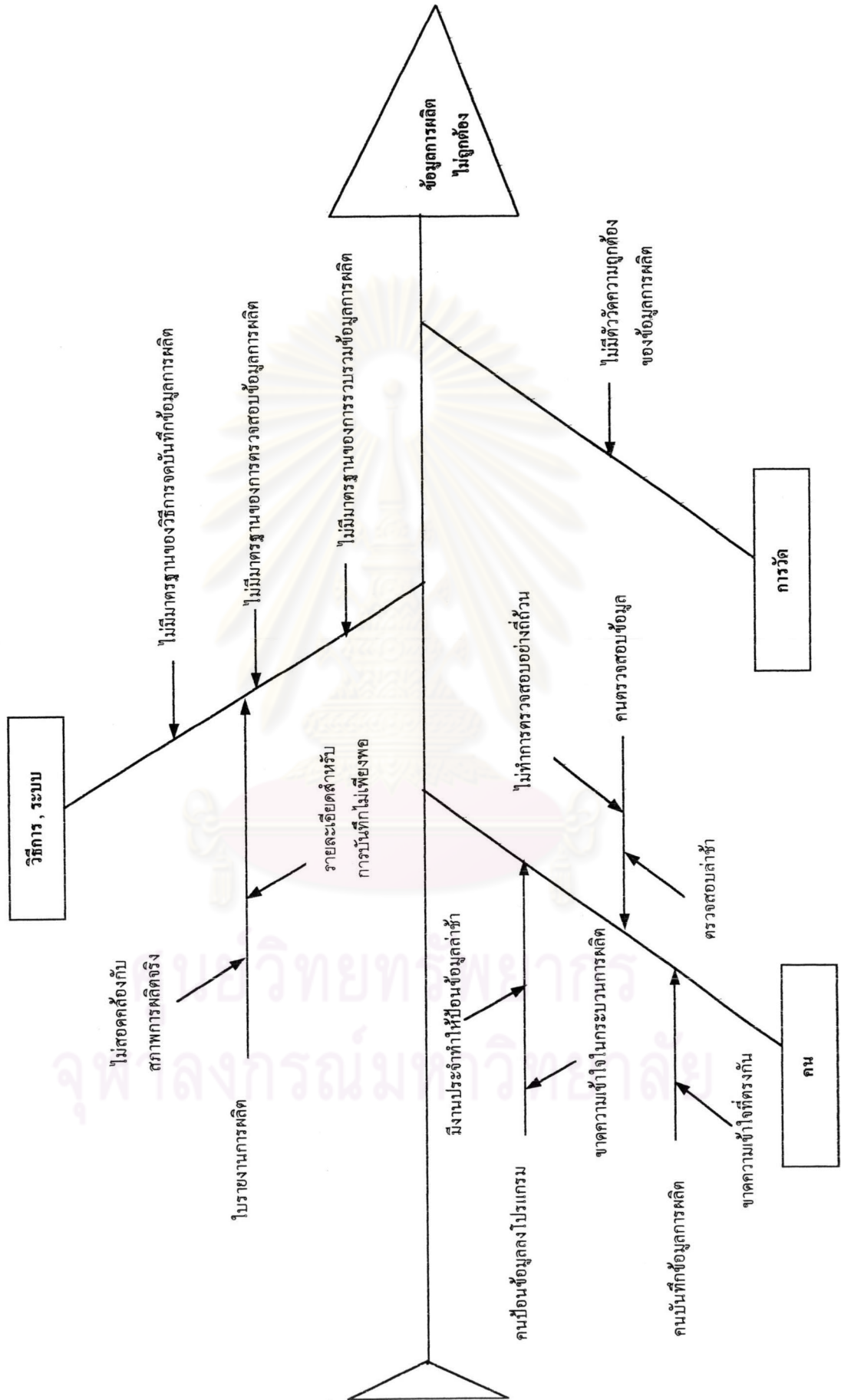
การทำงานที่ไม่ปกติ เช่น การทำงาน Modify ควรมีการแยกบันทึกจากการทำงานปกติ เพื่อป้องกันความสับสน และเพิ่มความสะดวกในการตรวจสอบ

□ ไม่มีรายละเอียดสำหรับการบันทึกจำนวนเครื่องจักรหยุด

การหยุดของเครื่องจักรในบางครั้งไม่ได้หยุดทั้งกระบวนการ ดังนั้นจึงควรทำการบันทึกจำนวนเครื่องจักรหยุดที่เกิดขึ้นจริง

นอกจากนี้ยังได้แสดงรายละเอียดของสาเหตุที่ทำให้ข้อมูลการผลิตไม่ถูกต้อง โดยจำแนกเป็นสาเหตุจากวิธีการ สาเหตุจากคน และสาเหตุจากการวัด ดังแผนผังก้างปลาที่รูปที่ 3.7

รูปที่ 3.7 แผนผังกิ่งปลาแสดงสาเหตุที่ทำให้ข้อมูลการผลิตไม่ถูกต้อง

ความผิดพลาดในการป้อนข้อมูลลงโปรแกรม

อีกสาเหตุหนึ่งที่อาจทำให้ข้อมูลการผลิตไม่ถูกต้องคือความผิดพลาดในการป้อนข้อมูลลงโปรแกรม จากสภาพปัจจุบันพบว่ามี การสุ่มตรวจสอบข้อมูลที่ได้ทำการป้อนลงโปรแกรมโดยเมื่อเสร็จสิ้นการป้อนข้อมูลการผลิตในแต่ละวันแล้ว พนักงานป้อนข้อมูลจะทำการสุ่มตรวจสอบข้อมูลการผลิตจากใบรายงานการผลิตกับข้อมูลในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของทุกระบวนการ กระบวนการละ 1 ใบรายงานการผลิตต่อวัน ดังนี้

FORGING LINE มี 2 กระบวนการ ทำการสุ่มตรวจสอบ 2 ใบ

MACHINING LINE มี 4 กระบวนการ 2 LINE (A และ B) ทำการสุ่มตรวจสอบ 8 ใบ

รวมทั้งสิ้น 10 ใบรายงานการผลิต จากทั้งหมด 30 ใบรายงานการผลิตต่อวัน หรือคิดเป็น 33% ของข้อมูลการผลิต

ตารางที่ 3.3 ผลการสุ่มตรวจสอบข้อมูลการผลิตจากใบรายงานการผลิต

การสุ่มตรวจสอบ	ความผิดพลาด (ครั้ง)	จน. การสุ่ม (ครั้ง)	ผลการสุ่มตรวจสอบ (ความผิดพลาด / จน.การสุ่ม)
สัปดาห์ที่ 1 เดือน มี.ค.	3	70	4.29%
สัปดาห์ที่ 2 เดือน มี.ค.	1	70	1.43%
สัปดาห์ที่ 3 เดือน มี.ค.	2	70	2.86%
สัปดาห์ที่ 4 เดือน มี.ค.	1	70	1.43%
สัปดาห์ที่ 1 เดือน เม.ย.	0	65	0.00%
สัปดาห์ที่ 2 เดือน เม.ย.	1	64	1.56%
สัปดาห์ที่ 3 เดือน เม.ย.	2	70	2.86%
สัปดาห์ที่ 4 เดือน เม.ย.	2	70	2.86%

จากสถิติในตารางที่ 3.3 สามารถสรุปได้ว่าความผิดพลาดในการป้อนข้อมูลลงโปรแกรม ไม่ใช่สาเหตุสำคัญที่ทำให้ข้อมูลการผลิตไม่ถูกต้อง แต่ทั้งนี้ก็ไม่ควรละเลยในการสุ่มตรวจสอบนี้และควรเพิ่มความสามารถในการตรวจสอบโดยการเพิ่มความถี่และจำนวนในการตรวจสอบตามความเหมาะสม

➤ รายงานสรุปค่าใช้จ่ายประจำเดือน

ตารางที่ 3.4 การวิเคราะห์รายงานสรุปค่าใช้จ่ายประจำเดือน

รายละเอียด	คุณสมบัติข้อมูลที่ดี			ปัญหา			
	ความถูกต้อง	ตรงความต้องการ	ทันต่อเหตุการณ์	ไม่มี	ไม่ถูก	ไม่ได้ใช้	ไม่ควรมี
- ค่าใช้จ่ายราย Work Center และ Code บัญชี	✓	✓	X				

➤ รายงานสรุปค่าแรงงานทางตรง

ตารางที่ 3.5 การวิเคราะห์รายงานสรุปค่าแรงงานทางตรง

รายละเอียด	คุณสมบัติข้อมูลที่ดี			ปัญหา			
	ความถูกต้อง	ตรงความต้องการ	ทันต่อเหตุการณ์	ไม่มี	ไม่ถูก	ไม่ได้ใช้	ไม่ควรมี
- ข้อมูลค่าแรงงานทางตรง (DL Cost) ราย Work Center ของแผนกผลิต	✓	✓	X				

➤ รายงานสรุปการใช้จ่ายการผลิต Forging Line

ตารางที่ 3.6 การวิเคราะห์รายงานสรุปการใช้จ่ายการผลิต Forging Line

รายละเอียด	คุณสมบัติข้อมูลที่ดี			ปัญหา			
	ความถูกต้อง	ตรงความต้องการ	ทันต่อเหตุการณ์	ไม่มี	ไม่ถูก	ไม่ได้ใช้	ไม่ควรมี
- ชนิดเหล็ก DM ที่ใช้แยกตาม Part	✓	✓	X				
- จำนวน DM ที่ใช้แยกตาม Part	✓	✓	X				

สรุปปัญหา รายงานสรุปค่าใช้จ่ายประจำเดือน รายงานสรุปค่าแรงงานทางตรง และรายงานสรุปการใช้จ่ายการผลิต Forging Line

ได้รับเอกสารล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์และการทำงาน เนื่องจากขาดผู้รับผิดชอบ

ผลกระทบ

การได้รับเอกสารล่าช้าเป็นเหตุให้การประมวลผลต้นทุนการผลิตล่าช้าไปด้วย

➤ รายงานสรุป WIP

ตารางที่ 3.7 การวิเคราะห์รายงานสรุป WIP

รายละเอียด	คุณสมบัติข้อมูลที่ดี			ปัญหา			
	ความถูกต้อง	ตรงความต้องการ	ทันต่อเหตุการณ์	ไม่มี	ไม่ถูก	ไม่ได้ใช้	ไม่ควรมี
- จำนวน DM ที่คงเหลือปลายงวดการผลิต	✓	✓	X				
- จำนวน WIP ที่คงเหลือปลายงวดการผลิต	✓	X	X			X	

สรุปปัญหา

การคำนวณต้นทุนการผลิตในสภาพปัจจุบันจะใช้ข้อมูลจากรายงานสรุป WIP เฉพาะในส่วนของวัตถุดิบทางตรง (DM) เท่านั้น โดยไม่ได้คำนึงถึงจำนวนของงานระหว่างทำ (WIP) ที่มีอยู่ในกระบวนการต่างๆ เลย

ได้รับเอกสารล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์และการใช้งาน เนื่องจากขาดผู้รับผิดชอบ

ผลกระทบ

ต้นทุนการผลิตที่คำนวณได้ในแต่ละงวดการผลิตย่อมไม่ใช่ต้นทุนการผลิตที่แท้จริง เพราะไม่ได้นำเอาจำนวนงานระหว่างทำต้นงวดและงานระหว่างปลายงวดมาคำนวณ

การได้รับข้อมูลจากรายงานสรุป WIP ล่าช้าเป็นเหตุให้การประมวลผลและการแสดงผลสารสนเทศล่าช้าไปด้วย

3.1.1.2 การวิเคราะห์เอกสารที่ควรใช้

เอกสารที่ควรใช้ หมายถึงเอกสารที่ควรถูกใช้ในการประมวลผลต้นทุนการผลิตเพื่อให้ได้ต้นทุนการผลิตที่เชื่อถือได้และสอดคล้องกับสภาพการผลิตของโรงงาน โดยเอกสารที่ควรใช้นี้จะรวมถึงเอกสารที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันแต่ไม่ได้ใช้ในการประมวลผล และเอกสารที่ควรจะมีแต่ยังไม่มีในปัจจุบัน

เอกสารที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันแต่ไม่ได้ใช้

เอกสารที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน ซึ่งมีข้อมูลที่ควรนำไปใช้งานในการประมวลผลต้นทุนการผลิต แต่ยังไม่ได้นำมาใช้ ได้แก่

➤ รายงานการเคลื่อนไหววัตถุดิบ

ตารางที่ 3.8 การวิเคราะห์รายงานการเคลื่อนไหววัตถุดิบ

รายละเอียด	คุณสมบัติข้อมูลที่ดี			ปัญหา			
	ความถูกต้อง	ตรงความต้องการ	ทันต่อเหตุการณ์	ไม่มี	ไม่ถูก	ไม่ได้ใช้	ไม่ควรมี
- จำนวน DM (เหล็กเส้น) ที่ จ่ายแยกตามชนิดเหล็ก	✓	X	✓			X	
- ราคา DM (เหล็กเส้น) ที่จ่าย แยกตามชนิดเหล็ก	✓	X	✓			X	

สรุปปัญหา

ไม่ได้ใช้ข้อมูล DM จากรายงานการเคลื่อนไหววัตถุดิบ

ผลกระทบ

ทำให้การคำนวณวัตถุดิบทางตรง (DM) ไม่ถูกต้องเพราะไม่ทราบจำนวนและราคาของวัตถุดิบทางตรงที่จ่ายออกจากสโตร์ที่แท้จริง

➤ รายงานสรุปการเบิกวัสดุสิ้นเปลือง

ตารางที่ 3.9 การวิเคราะห์รายงานสรุปการเบิกวัสดุสิ้นเปลือง

รายละเอียด	คุณสมบัติข้อมูลที่ดี			ปัญหา			
	ความถูกต้อง	ตรงความต้องการ	ทันต่อเหตุการณ์	ไม่มี	ไม่ถูก	ไม่ได้ใช้	ไม่ควรมี
- มูลค่าการเบิกวัสดุสิ้นเปลือง แยกตามฝ่ายผลิต	✓	X	✓			X	

สรุปปัญหา

ไม่ได้ใช้ข้อมูลวัสดุสิ้นเปลืองจากรายงานสรุปการเบิกวัสดุสิ้นเปลือง

ผลกระทบ

ทำให้ไม่สามารถแยกรายละเอียดได้ว่า การใช้วัสดุสิ้นเปลืองในแต่ละงวดการผลิตเป็นของกระบวนการใด อันเป็นสาเหตุให้การคำนวณต้นทุนวัสดุสิ้นเปลืองที่เกิดขึ้นในแต่ละกระบวนการเป็นแบบถัวเฉลี่ยซึ่งไม่ถูกต้อง

เอกสารที่ควรจะมีแต่ยังไม่มีในปัจจุบัน

คุณสมบัติของระบบสารสนเทศที่ดีอีกประการหนึ่ง คือ จำเป็นต้องมีข้อมูลสำหรับการประมวลผลที่สมบูรณ์ครบถ้วนและตรงตามความต้องการ ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าเอกสารที่ให้ข้อมูลสำหรับการประมวลผลต้นทุนการผลิตที่ควรจะมีแต่ยังไม่มีในปัจจุบัน ได้แก่

➤ รายงานสรุปการใช้วัตถุดิบทางตรงรายผลิตภัณฑ์

รายละเอียดข้อมูล

- ประเภทวัตถุดิบทางตรง (DM) แยกตามผลิตภัณฑ์
- จำนวนวัตถุดิบทางตรง (DM) แยกตามผลิตภัณฑ์
- แสดงมูลค่าต้นทุนวัตถุดิบทางตรง (DM Cost) แยกตามผลิตภัณฑ์

➤ รายงานสรุปหน่วยเทียบสำเร็จรูป

รายละเอียดข้อมูล

- แสดงเปอร์เซ็นต์ความสำเร็จของงานระหว่างทำแยกตามผลิตภัณฑ์และกระบวนการ
- แสดงหน่วยเทียบสำเร็จรูปของงานระหว่างทำแยกตามผลิตภัณฑ์และกระบวนการ

➤ รายงานสรุปการใช้วัสดุสิ้นเปลืองรายกระบวนการ

รายละเอียดข้อมูล

- แสดงมูลค่าการใช้วัสดุสิ้นเปลืองแยกตามกระบวนการ

นอกจากนั้นยังพบว่าปัญหาของส่วนข้อมูลนำเข้าที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่ง ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการวิเคราะห์และควบคุมต้นทุนการผลิต ได้แก่ การไม่มีต้นทุนมาตรฐาน

➤ ต้นทุนมาตรฐาน

สรุปปัญหา

โรงงานตัวอย่างมีเพียงข้อมูลมาตรฐานวัตถุดิบทางตรงเท่านั้นอันได้แก่ มาตรฐานจำนวนและมาตรฐานราคาของวัตถุดิบทางตรง แต่ข้อมูลเหล่านั้นก็ล้าสมัยและขาดการปรับปรุง อีกทั้งยังไม่มีระบบสำหรับนำเอาข้อมูลมาตรฐานเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ผลกระทบ

เมื่อไม่มีต้นทุนมาตรฐาน ซึ่งเป็นต้นทุนการผลิตซึ่งได้คาดการณ์ไว้เป็นค่าเป้าหมายของปริมาณการใช้ทรัพยากร ดังนั้นจึงไม่สามารถทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Variance Analysis) ระหว่างต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงกับต้นทุนมาตรฐานอันเป็นแนวทางในการควบคุมต้นทุนการผลิตได้

3.1.2 การวิเคราะห์ระบบการไหลเวียนของเอกสาร (Document Flow System)

หลังจากการวิเคราะห์เอกสารต่างๆ ที่ต้องใช้ในการประมวลผลต้นทุนการผลิตแล้ว เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเอกสารเหล่านั้น จึงได้แสดงระบบการไหลเวียนของเอกสารที่ต้องใช้ในการประมวลผลต้นทุนการผลิตไว้ในรูปที่ 3.8

พนักงานฝ่ายผลิตจะบันทึกข้อมูลการผลิตต่างๆ เช่น ชื่อชิ้นงาน จำนวนชิ้นงาน เวลาการทำงาน ลงในใบรายงานการผลิตซึ่งบันทึกเป็นรายกระบวนการของทุกะการทำงานและทุกวัน จากนั้นใบรายงานการผลิตจะถูกส่งไปให้พนักงานธุรการเพื่อป้อนข้อมูลลงโปรแกรม รายงานสรุปการใช้ยอดการผลิต Forging Line ซึ่งรับผิดชอบโดยฝ่ายผลิต Forging จะแสดงข้อมูลของชนิดและจำนวนเหล็ก DM ที่ใช้โดยแยกตาม Part ส่วนรายงานสรุป WIP ซึ่งฝ่ายผลิตจะทำการนับจำนวน WIP ตอนปลายงวดการผลิต (สิ้นเดือน) แสดงข้อมูลของจำนวน DM ที่คงเหลือปลายงวดการผลิต โดยแยกตาม Part ซึ่งข้อมูลจากรายงานสรุปการใช้ยอดการผลิต Forging Line และรายงานสรุป WIP จะใช้ในการคำนวณต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ข้อมูลทางการเงินจากระบบบัญชีจะได้จากรายงานสรุปค่าใช้จ่ายประจำเดือนซึ่งออกโดยฝ่ายบัญชี จะให้ข้อมูลค่าใช้จ่ายตามศูนย์ต้นทุน (Work Center) และหมวดค่าใช้จ่าย (Code) ส่วนข้อมูลค่าแรงงานทางตรงจะได้จากรายงานสรุปค่าแรงงานทางตรงซึ่งออกโดยฝ่ายบุคคล รายงานต่างๆ อันได้แก่ รายงานสรุปการใช้ยอดการผลิต Forging Line รายงานสรุป WIP รายงานสรุปค่าใช้จ่ายประจำเดือน และรายงานสรุปค่าแรงงานทางตรง จะถูกทำสำเนารายงานละ 1 ชุด เพื่อส่งให้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ต้นทุนการผลิตเพื่อใช้ในการประมวลผลต้นทุนการผลิตในต้นสิ้นงวดการผลิต

จากการวิเคราะห์ระบบการไหลเวียนของเอกสารในปัจจุบันพบว่า โรงงานตัวอย่างยังขาดคุณสมบัติของระบบการไหลเวียนของเอกสารที่ดี อันได้แก่

1. ทันทต่อการใช้

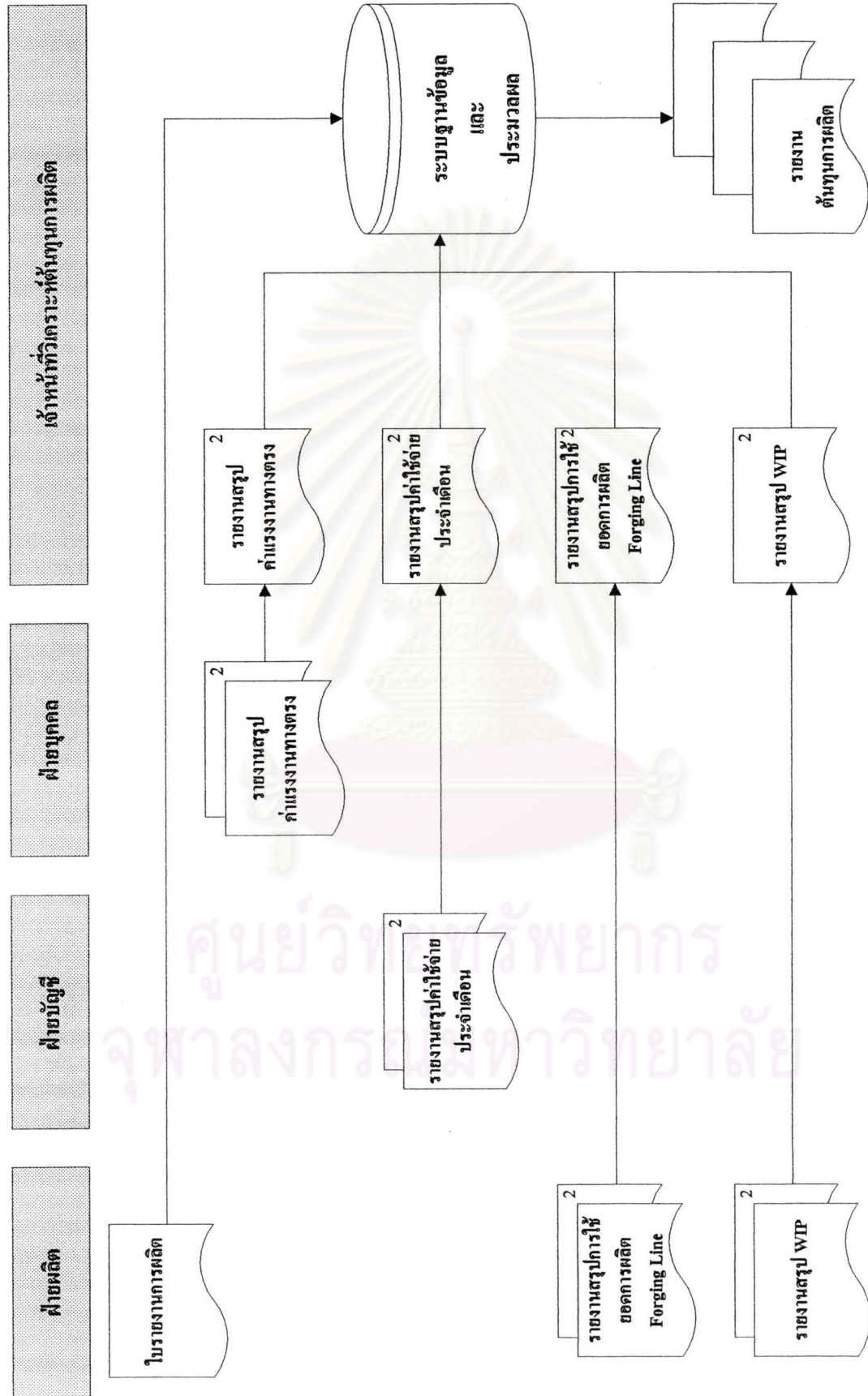
เอกสารในปัจจุบันถูกนำเสนอล่าช้าไม่ทันต่อการใช้งาน เนื่องจากไม่มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานด้านเอกสารของฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. สมบูรณ์ครบถ้วน

ระบบการไหลเวียนของเอกสารที่ใช้ในการประมวลผลต้นทุนการผลิตในปัจจุบันยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วน

3. ตรวจสอบได้

ระบบการไหลเวียนของเอกสารในปัจจุบันไม่มีระบบการตรวจสอบใบรายงานการผลิต ซึ่งเป็นเอกสารที่สำคัญที่สุดในการประมวลผลต้นทุนการผลิต

รูปที่ 3.8 ระบบการไหลเวียนของเอกสารที่ใช้ในการประมวลผลต้นทุนการผลิตก่อนการปรับปรุง

โดยมีรายละเอียดของปัญหากระบวนการไหลเวียนของเอกสารในปัจจุบัน ดังนี้

3.1.2.1 โครงสร้างองค์กรไม่ได้กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรงในการดำเนินงาน จัดทำและดูแลระบบการไหลเวียนของเอกสารและระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนระบบต้นทุนการผลิต

ผลกระทบ

ระบบการไหลเวียนของเอกสารและระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนระบบต้นทุนการผลิตไม่สามารถถูกดำเนินการและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3.1.2.2 ไม่มี Job Description (JD) ที่ชัดเจนสำหรับการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบด้านเอกสาร

ผลกระทบ

ไม่สามารถควบคุมเอกสารได้ นั่นคือ ไม่มีผู้รับผิดชอบในการจัดทำเอกสารซึ่งทำให้เอกสารไม่ได้รับความสำคัญ ข้อมูลไม่ถูกต้อง ได้รับเอกสารล่าช้า และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเอกสาร ไม่ได้รับการแจ้งให้ทราบ

3.1.2.3 ไม่มีการกำหนดรหัสเอกสาร และการกำหนดเวลาในการส่งมอบเอกสาร

ผลกระทบ

ควบคุมเอกสารได้ลำบาก และได้รับเอกสารล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์และการใช้งาน

3.1.2.4 ไม่มีระบบการไหลเวียนของใบรายงานการผลิตที่ดี ซึ่งเป็นเอกสารที่สำคัญที่สุดในการประมวลผลต้นทุนการผลิต

ตัวอย่าง

เมื่อพนักงานปฏิบัติการได้บันทึกข้อมูลการผลิตลงในใบรายงานการผลิตแล้ว จะต้องถูกส่งต่อไปยังหัวหน้าส่วนเพื่อทำการตรวจสอบขั้นต้น แล้วถูกส่งต่อไปให้ผู้จัดการฝ่ายผลิตเพื่ออนุมัติสุดท้ายจึงถูกส่งให้พนักงานธุรการป้อนข้อมูลลงโปรแกรม แต่ในสภาพปัจจุบันซึ่งไม่มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านระบบการไหลเวียนของเอกสาร ดังนั้นเมื่อพนักงานปฏิบัติการได้บันทึกข้อมูลใบรายงานการผลิตแล้ว จะส่งให้พนักงานป้อนข้อมูลลงโปรแกรมโดยไม่ผ่านการตรวจสอบและอนุมัติเอกสารเลย

ผลกระทบ

ข้อมูลการผลิตซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการคำนวณต้นทุนการผลิตไม่ได้รับการเอาใจใส่ในการตรวจสอบ และรวบรวม ทำให้เกิดความผิดพลาดและไม่น่าเชื่อถือ

3.2 ส่วนระบบการประมวลผล (Processing System)

การคำนวณต้นทุนการผลิต ในปัจจุบันสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง (Direct Material Cost)

ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงจะคำนวณได้จาก รายงานสรุปการใช้ยอดการผลิต Forging Line ซึ่งให้ข้อมูลการใช้วัตถุดิบทางตรง และรายงานสรุป WIP ซึ่งให้ข้อมูลยอดคงค้างของวัตถุดิบทางตรง โดยใช้สมการ

$$\text{ต้นงวด} + \text{เบิก} = \text{ใช้} + \text{ปลายงวด}$$

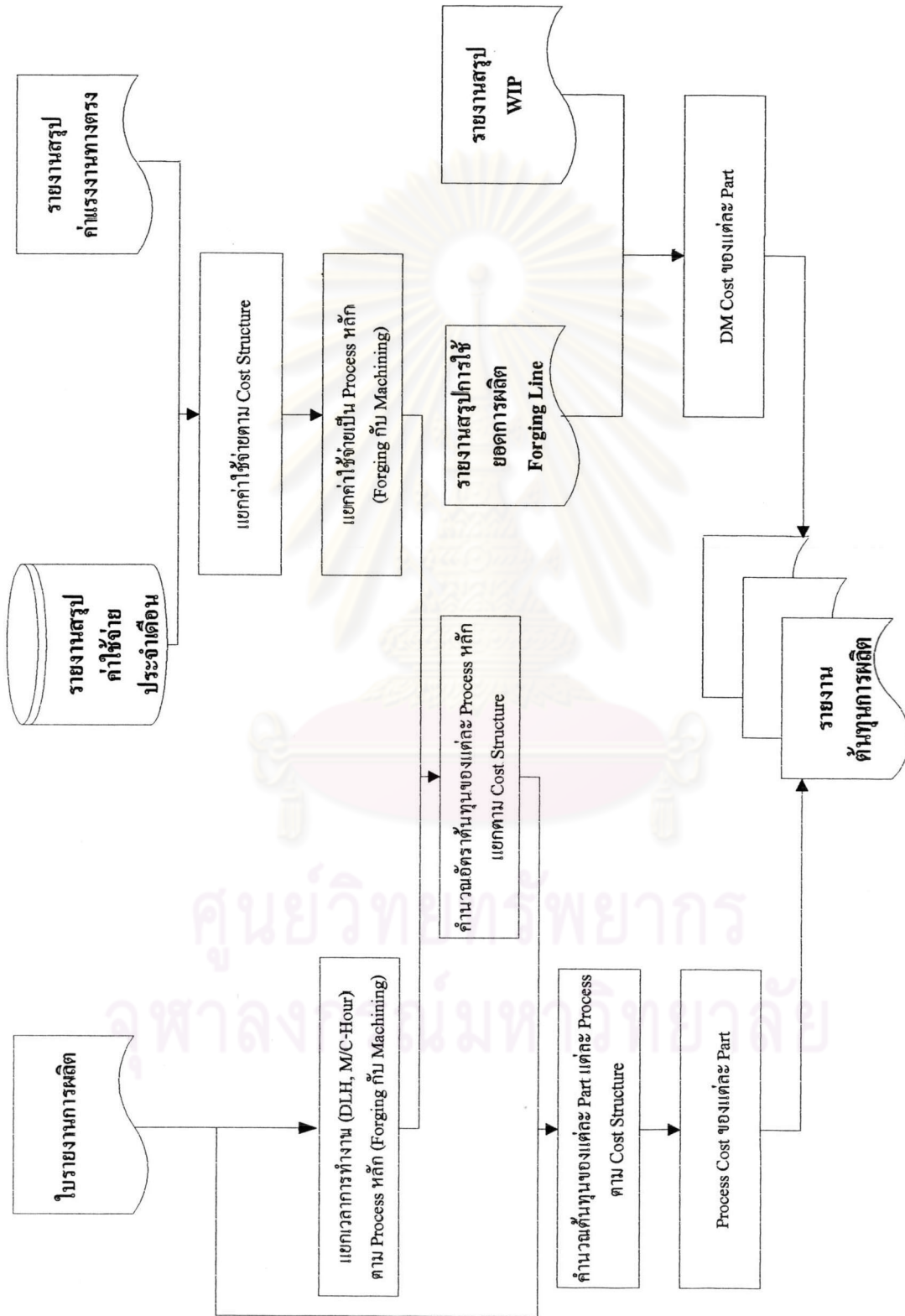
2. ต้นทุนกระบวนการ (Process Cost)

เมื่อได้ข้อมูลการผลิตต่างๆ จากใบรายงานการผลิตซึ่งบันทึกเป็นรายกระบวนการย่อย และรายกะแล้ว ข้อมูลจะถูกบันทึกลงฐานข้อมูลในคอมพิวเตอร์ของแต่ละงวดการผลิต จากนั้นเมื่อครบงวดการผลิตและทางฝ่ายบัญชีปิดบัญชีค่าใช้จ่ายแล้ว จะได้รับรายงานสรุปค่าใช้จ่ายประจำเดือนและรายงานสรุปค่าแรงงานทางตรง ซึ่งรายงานทั้งสองฉบับนี้จะเป็นแหล่งที่มาของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการคำนวณต้นทุนการผลิต จากนั้นจะแยกค่าใช้จ่ายตามโครงสร้างต้นทุนที่กำหนดไว้ โดยแยกตามกระบวนการหลัก (FORGING กับ MACHINING) เมื่อประกอบกับข้อมูลจากใบรายงานการผลิตซึ่งได้แยกเวลาการทำงาน (ชั่วโมงแรงงานทางตรง และ ชั่วโมงเครื่องจักร) ก็จะสามารถคำนวณอัตราต้นทุนของกระบวนการหลักได้ จากนั้นจะนำข้อมูลเวลาการทำงานของแต่ละผลิตภัณฑ์ที่ผ่านกระบวนการต่างๆ มาคูณกับอัตราต้นทุนซึ่งก็จะได้ต้นทุนกระบวนการ (ค่าแรงงานทางตรง และ ค่าใช้จ่ายโรงงาน) ของแต่ละผลิตภัณฑ์

เมื่อรวมต้นทุนกระบวนการเข้ากับต้นทุนวัตถุดิบทางตรงที่คำนวณได้ในขั้นตอนแรก ก็จะรวมเป็นต้นทุนการผลิตของแต่ละผลิตภัณฑ์

แผนผังวิธีการคำนวณต้นทุนการผลิตในปัจจุบันแสดงได้ดังรูปที่ 3.9

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 3.9 แผนผังวิธีการคำนวณต้นทุนการผลิตในปัจจุบัน

การวิเคราะห์ระบบการประมวลผลโดยเปรียบเทียบกับคุณสมบัติของระบบการประมวลผล
ที่ดี แสดง ได้ดังตารางที่ 3.10

ตารางที่ 3.10 การวิเคราะห์ระบบการประมวลผลในปัจจุบัน

คุณสมบัติระบบการประมวลผลที่ดี	มี	ไม่มี	สภาพปัญหา
- ผู้ใช้สามารถติดต่อกับระบบงาน	✓		
- การรักษาความปลอดภัย		✓	- ไม่มีการตรวจสอบรหัสผู้ใช้และรหัสผ่านของผู้ใช้งานก่อนเข้าสู่ระบบงานต่างๆ
- การตรวจสอบข้อมูล		✓	- เนื่องจากมีผู้ใช้งานกระจายตามหน่วยงานต่างๆ จึงควรกำหนดให้มีระดับของการเข้าถึงข้อมูลแตกต่างกันไปตามระดับตำแหน่งและอำนาจหน้าที่
- การคำนวณโดยอัตโนมัติ	✓		
- การเชื่อมโยงระบบงานย่อย	✓		
- การรวบรวมข้อมูล		✓	- การรวบรวมข้อมูลที่ใช้ภายในระบบไว้ภายใต้ฐานข้อมูลเดียวกันยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วน และขาดการปรับปรุงให้ทันสมัย
- การทำงานพร้อมกัน	✓		
- การสอบถามข้อมูล		✓	- ไม่มีความสามารถในการสอบถามข้อมูลในรูปแบบที่จำเป็น และการจัดทำรายงานที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน การควบคุม และการตัดสินใจยังไม่เพียงพอ
- การเก็บสำรองข้อมูล		✓	- ไม่มีระบบในการเก็บสำรองข้อมูลของงานที่ได้มีการประมวลผลในแต่ละวัน เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น
- ความยืดหยุ่น		✓	- ไม่มีความยืดหยุ่น และไม่สอดคล้องกับการผลิตจริงในโรงงาน ซึ่งเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ปัญหาของส่วนระบบการประมวลผลในปัจจุบันมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 ระบบการประมวลผลในปัจจุบันไม่มีระบบตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลในการคำนวณต้นทุนการผลิตและความถูกต้องของข้อมูลในระบบ

ตัวอย่าง

เมื่อคำนวณต้นทุนการผลิตออกมาได้แล้ว ไม่สามารถตรวจสอบย้อนกลับ ไปได้ว่าผลลัพธ์ที่ได้มานั้นได้ใช้ข้อมูลที่ถูกต้องหรือไม่ และผลลัพธ์นั้นมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับข้อมูลหรือผลลัพธ์อื่นๆในระบบหรือไม่

- ข้อมูลค่าใช้จ่ายประจำงวดการผลิตที่มาจากรายงานสรุปค่าใช้จ่ายประจำเดือนของฝ่ายบัญชี (รูปที่ 3.2) ในส่วนค่าพลังงาน ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ค่าจ้างบริการภายนอก และค่าตัดจ่าย ซึ่งรวมเป็นค่าใช้จ่ายโรงงานผันแปร (VFOH) จะต้องตรวจสอบได้กับค่าใช้จ่ายโรงงานผันแปรในรายงานต้นทุนการผลิตรวม หรือ Production Cost Report (ตัวอย่างในภาคผนวก ข) และต้องสอดคล้องกับค่าใช้จ่ายโรงงานผันแปรในรายงานรวบรวมต้นทุนการผลิตของแต่ละผลิตภัณฑ์ที่ได้จากระบบการประมวลผล หรือ Total T-Account Report (ตัวอย่างในภาคผนวก ข)

ผลกระทบ

ข้อมูลที่ได้ไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาและความถูกต้องได้ ส่งผลให้การคำนวณต้นทุนและจัดทำรายงาน เป็นการจัดทำที่สูญเปล่า เนื่องจากต้นทุนที่คำนวณได้ไม่มีความน่าเชื่อถือ

3.2.2 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันไม่สอดคล้องตามลักษณะกรรมวิธีการผลิตของโรงงาน ตัวอย่างซึ่งมีระบบต้นทุนการผลิตเป็นแบบระบบต้นทุนกระบวนการ (Process Cost System) และมีงานระหว่างทำ (Work In Process) อยู่ในกระบวนการทุกงวดการผลิต

ตัวอย่าง

ในระบบต้นทุนกระบวนการจะมีงานระหว่างทำ (Work In Process) อยู่ในกระบวนการทุกงวดการผลิต แต่โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันจะไม่ได้รวมเอาจำนวนและมูลค่างานระหว่างทำมาทำการคำนวณต้นทุนการผลิตด้วย

ผลกระทบ

ต้นทุนการผลิตที่คำนวณได้ในแต่ละงวดการผลิตย่อมไม่ใช่ต้นทุนการผลิตที่แท้จริง เพราะไม่ได้รวมเอาจำนวนและมูลค่าของงานระหว่างทำต้นงวดและเหลือค้างเป็นงานระหว่างทำปลายงวดมาทำการคำนวณ

3.2.3 โครงสร้างของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณต้นทุนการผลิตในปัจจุบันไม่มีความยืดหยุ่นและไม่สอดคล้องกับการผลิตจริงในโรงงาน

ตัวอย่าง

การแบ่งกระบวนการ (Process) นั้นเกิดจากการ Grouping เครื่องจักรเป็นกลุ่มๆ เช่น ใน FORGING LINE นั้นแบ่งออกเป็นกระบวนการ 0101 (เครื่อง G1-G7, รวม 7 เครื่อง) ซึ่งใบรายงานการผลิตและโครงสร้างของโปรแกรมยังมีความละเอียดไม่เพียงพอสำหรับข้อมูลที่ต้องการและตรงกับสภาพการผลิตจริงในโรงงาน เนื่องจากได้กำหนดจำนวนเครื่องจักรไว้เป็นมาตรฐานสำหรับแต่ละกระบวนการ เช่น

- ถ้ามีการหยุดหรือเสียของเครื่องจักรเครื่องใดเครื่องหนึ่ง แต่เครื่องอื่นๆยังสามารถทำงานได้ การบันทึกใบรายงานการผลิตและในโปรแกรมจะบันทึกเป็นเวลาสูญเสียของทั้งกระบวนการ ซึ่งไม่ตรงกับเวลาการผลิตจริงๆ
- ถ้ามีการแก้ไขงาน (Modify) ผลิตภัณฑ์ใดผลิตภัณฑ์หนึ่งในเครื่องจักรเครื่องหนึ่ง แต่เครื่องที่เหลือทำงานผลิตภัณฑ์อื่น ก็จะไม่สามารถบันทึกแยกรายการได้

ผลกระทบ

เวลาการทำงานซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการคำนวณต้นทุน เพราะเป็น Cost Driver ไม่ถูกต้องก็จะส่งผลให้ต้นทุนที่คำนวณได้ไม่ถูกต้อง

3.2.4 โครงสร้างของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณต้นทุนในปัจจุบันไม่มีความละเอียดเพียงพอสำหรับการคำนวณต้นทุนการผลิตให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง

การแบ่งหมวดหมู่ค่าใช้จ่ายออกเป็นศูนย์ต้นทุน (Work Center) ได้จัดแบ่งออกเป็น 2 กระบวนการผลิตหลักเท่านั้น คือ FORGING และ MACHINING ทำให้ต้นทุนที่เกิดขึ้นในกระบวนการย่อยของกระบวนการหลักนั้นจะต้องรับภาระต้นทุนโดยการปันส่วน ซึ่งในปัจจุบันโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ปันส่วนค่าใช้จ่ายของกระบวนการย่อยในอัตราเท่ากันหมด (ถัวเฉลี่ย) ถึงแม้ว่าแต่ละกระบวนการย่อยนั้นจะมีต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงต่างกันมากน้อยเพียงใดก็ตาม

ผลกระทบ

ต้นทุนการผลิตที่คำนวณได้ในแต่ละงวดการผลิตย่อมไม่ใช่ต้นทุนการผลิตที่แท้จริง มีความผันผวน ไม่สามารถเชื่อถือได้ เพราะเป็นการถัวเฉลี่ย ไม่ใช่ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงในกระบวนการย่อยนั้นๆ

3.3 ส่วนสารสนเทศแสดงผล (Output Information)

การวิเคราะห์เอกสาร

ได้ทำการวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ในการรายงานผลต้นทุนการผลิตในปัจจุบันในตารางที่ 3.11

ตารางที่ 3.11 การวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ในการรายงานผลต้นทุนการผลิตในปัจจุบัน

ลำดับ ที่	เอกสาร	รหัส	Record/ Report	หน่วยงานที่ ออกเอกสาร	หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	จน. ฉบับ	ความถี่	คุณสมบัติสารสนเทศที่ดี		
								ถูกต้อง	ตรงความต้องการ	ทันต่อการใช้
1	รายงานค่าใช้จ่าย	ไม่มี	Report	บัญชีต้นทุน	-	1	เดือน	X	X	X
2	รายงาน Performance	ไม่มี	Report	บัญชีต้นทุน	-	1	เดือน	X	X	X
3	รายงานเวลาสูญเสีย	ไม่มี	Report	บัญชีต้นทุน	-	1	เดือน	X	X	X
4	รายงาน Loss	ไม่มี	Report	บัญชีต้นทุน	-	1	เดือน	X	X	X
5	รายงานต้นทุนต่อหน่วย	ไม่มี	Report	บัญชีต้นทุน	-	1	เดือน	X	X	X

จากการวิเคราะห์พบว่าเอกสารที่ใช้ในการรายงานผลต้นทุนการผลิตในปัจจุบันยังขาดลักษณะสารสนเทศที่ดีเนื่องจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. ไม่มีความถูกต้อง

ข้อมูลการผลิตซึ่งเป็นวัตถุดิบในการประมวลผลต้นทุนการผลิตไม่น่าเชื่อถือและไม่ถูกต้องเนื่องจากขาดระบบการตรวจสอบ ดังนั้นรายงานต้นทุนการผลิตที่ได้จึงไม่ถูกต้อง

ระบบการประมวลผลในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ผลิตจริงในโรงงาน ดังนั้นต้นทุนการผลิตที่คำนวณได้จึงไม่สามารถบอกถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริงได้

2. ไม่ตรงตามความต้องการ

สารสนเทศในรายงานต้นทุนการผลิตในปัจจุบันไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริหาร เนื่องจากรายงานต้นทุนการผลิตยังขาดข้อมูลและรายละเอียดที่สมบูรณ์ครบถ้วน และขาดรายงานวิเคราะห์ และนำเสนอแนวทางในการควบคุมต้นทุนการผลิต

3. ไม่ทันต่อเหตุการณ์และการใช้งาน

การขาดระบบการไหลเวียนเอกสารที่ดี เป็นเหตุให้ ไม่มีผู้รับผิดชอบในการจัดทำเอกสาร ซึ่งทำให้เอกสารไม่ได้รับความสำคัญ ได้รับเอกสารล่าช้า ซึ่งส่งผลให้การประมวลผลและการออกรายงานต้นทุนการผลิตล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์และการใช้งาน

ตัวอย่าง

ตัวอย่างเอกสารที่ใช้ในการรายงานผลต้นทุนการผลิตในปัจจุบันแสดงได้ดังนี้

รายงานค่าใช้จ่ายประจำเดือนกุมภาพันธ์

Work Center	DM	DL	VFOH	FFOH	SOH	Total Cost (฿)
FORGING						
MACHINING						
Grand Total						

รูปที่ 3.10 รายงานค่าใช้จ่าย

รายงานต้นทุนต่อหน่วยประจำเดือนกุมภาพันธ์

Part	Process						Unit Cost (฿/Pc.)
	0101	0102	021	022	023	024	
897940-1930							
48031							
Grand Total							

รูปที่ 3.11 รายงานต้นทุนต่อหน่วย

ไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริหาร

รายงานต้นทุนการผลิตในปัจจุบันไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริหาร เนื่องจาก

- ขาดข้อมูลและรายละเอียดที่สมบูรณ์ครบถ้วนในรายงาน

เช่น รายงานค่าใช้จ่ายไม่สามารถให้รายละเอียดของข้อมูลค่าใช้จ่ายแยกเป็นรายการบวกรวมการได้ และรายงานต้นทุนต่อหน่วยไม่สามารถให้รายละเอียดของข้อมูลต้นทุนต่อหน่วยแยกตามโครงสร้างต้นทุนได้ ทำให้ไม่สามารถนำเสนอสารสนเทศจากรายงานไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต และในรายละเอียดปลีกย่อยที่อาจมีความจำเป็น

- ขาดรายงานที่จะแสดงถึงสภาพการณ์และผลการดำเนินงาน

ขาดรายงานอื่นที่แสดงถึงสภาพการณ์และผลการดำเนินงาน เช่น รายงานประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน รายงานการตรวจสอบข้อมูล รายงานงานระหว่างทำ

- ขาดรายงานวิเคราะห์ และนำเสนอแนวทางในการควบคุมต้นทุนการผลิต

ขาดรายงานวิเคราะห์ และนำเสนอแนวทางในการควบคุมต้นทุนการผลิต

ดังนั้นจึงสามารถสรุปปัญหาของระบบสารสนเทศในส่วนสารสนเทศแสดงผลได้ดังนี้

3.3.1 ขาดรายงานแสดงผลต้นทุนการผลิตในแต่ละงวดการผลิตที่ให้รายละเอียดสมบูรณ์ครบถ้วน และเป็นประโยชน์ ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

ตัวอย่าง

ระบบต้นทุนการผลิตในปัจจุบันมีเพียงรายงานค่าใช้จ่าย รายงาน Performance รายงานเวลาสูญเสีย รายงาน Loss และรายงานต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้นในแต่ละงวดการผลิตเท่านั้น ซึ่งยังไม่เพียงพอสำหรับรายงานที่จะแสดงถึงสภาพการณ์และผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในงวดการผลิตขององค์กร และไม่เพียงพอสำหรับรายละเอียดปลีกย่อยอื่นๆ ที่จำเป็น เช่นการแยกข้อมูลในรายงานออกเป็นรายผลิตภัณฑ์หรือรายกระบวนการ

เนื่องจากข้อมูลการผลิตต่างๆ ที่ใช้ในการประมวลผลต้นทุนการผลิตมีเป็นจำนวนมาก แต่ยังไม่ได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ในการประมวลผลและแสดงผลต้นทุนการผลิต ดังแสดงในตารางที่ 3.12 ถ้าข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ได้ถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพและผ่านกระบวนการประมวลผลที่เหมาะสมแล้ว จะทำให้ได้รายงานหรือสารสนเทศที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการแสดงถึงสภาพการณ์และผลการดำเนินงานของโรงงาน อีกทั้งช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ

ตารางที่ 3.12 ข้อมูลที่ไม่ได้ใช้ประมวลผลเป็นสารสนเทศ

ลำดับที่	เอกสาร	ข้อมูลที่ไม่ได้ใช้
1	ใบรายงานการผลิต	-
2	รายงานสรุปค่าใช้จ่ายประจำเดือน	-
3	รายงานสรุปค่าแรงงานทางตรง	-
4	รายงานสรุปการใช้ยอดการผลิต Forging Line	-
5	รายงานสรุป WIP	- จำนวน WIP ที่คงเหลือปลายงวดการผลิต
6	รายงานการเคลื่อนไหวกวตูลิป	- จำนวน DM (เหล็กเส้น) ที่จ่ายแยกตามชนิดเหล็ก - ราคา DM (เหล็กเส้น) ที่จ่ายแยกตามชนิดเหล็ก
7	รายงานสรุปการเบิกวัตตุสิ้นเปลือง	- มูลค่าการเบิกวัตตุสิ้นเปลืองแยกตามฝ่ายผลิต

ผลกระทบ

ผู้บริหารและฝ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ทราบสภาพการณ์ ผลการดำเนินงานที่แท้จริงขององค์กร และข้อมูลอื่นๆ ที่อาจมีประโยชน์ทั้งในด้านต้นทุนการผลิตและด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องในแต่ละงวดการผลิต

3.3.2 ขาดรายงานวิเคราะห์ และนำเสนอแนวทางในการควบคุมต้นทุนการผลิต

ตัวอย่าง

ระบบต้นทุนการผลิตในปัจจุบัน ไม่มีรายงานในส่วนวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต และนำเสนอแนวทางในการควบคุมต้นทุนการผลิต

ผลกระทบ

ไม่สามารถการควบคุมต้นทุนการผลิตให้อยู่ในระดับที่ต้องการ ไม่มีแนวทางในการปรับปรุงหรือแก้ไขต้นทุนการผลิตในส่วนที่ผิดปกติและเป็นปัญหาหลักได้ และขาดข้อมูลสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจที่สำคัญ

3.4 สรุปผลกระทบที่เกิดจากปัญหาาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนระบบต้นทุนการผลิต

1. ไม่ทราบต้นทุนการผลิตที่แท้จริง (ต้นทุนการผลิตไม่สามารถเชื่อถือได้)
  - 1.1 ไม่ทราบถึงสภาพการณ์และผลการดำเนินงานที่แท้จริงของโรงงานในปัจจุบัน
  - 1.2 ไม่ทราบว่าผลิตภัณฑ์รุ่นใดมีกำไรหรือขาดทุน
  - 1.3 ไม่ทราบว่าราคาขายนั้นเป็นราคาที่มีกำไรหรือไม่
  - 1.4 ไม่สามารถต่อรองราคากับลูกค้าได้
  - 1.5 ไม่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้
  - 1.6 ไม่ทราบข้อมูลสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายทางการบริหารการผลิต ตลอดจนการจัดทำงบประมาณ
2. ไม่สามารถควบคุมต้นทุนการผลิตได้
  - 2.1 ไม่ทราบข้อมูลในการวิเคราะห์ต้นทุน
  - 2.2 ไม่สามารถกำหนดแนวทางและวิธีการควบคุมต้นทุนการผลิตได้
  - 2.3 ไม่ทราบว่าต้นทุนการผลิตที่เกิดขึ้นเหมาะสมหรือไม่
  - 2.4 ไม่ทราบว่าควรปรับปรุงกระบวนการผลิตที่จุดใด
  - 2.5 ไม่มีรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อใช้วิเคราะห์และดูแนวโน้มของต้นทุน
  - 2.6 ไม่ทราบข้อมูลสำคัญที่ใช้วิเคราะห์ในการลดต้นทุน

3.5 สรุปปัญหาและแนวทางแก้ไขของระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนระบบต้นทุนการผลิต

ปัญหาและแนวทางแก้ไขของระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนระบบต้นทุนการผลิตของโรงงานตัวอย่าง สามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ

3.5.1 ส่วนข้อมูลนำเข้า

ตารางที่ 3.13 ปัญหาและแนวทางแก้ไขของส่วนข้อมูลนำเข้า

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
<p>1. เอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ ข้อมูลการผลิต ไม่ถูกต้อง <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีมาตรฐานของวิธีการจดบันทึก ตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลการผลิต - ใบรายงานการผลิต ไม่สอดคล้องกับสภาพการผลิตจริง และมีรายละเอียดไม่เพียงพอ - คนบันทึกข้อมูลการผลิต คนตรวจสอบข้อมูลการผลิต และคนป้อนข้อมูลการผลิตลงโปรแกรม ไม่เข้าใจวิธีการปฏิบัติงาน - ไม่มีตัววัดความถูกต้องของข้อมูลการผลิต ➢ เอกสารที่ควรใช้ <ul style="list-style-type: none"> - เอกสารที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันแต่ไม่ได้ใช้ - เอกสารที่ควรจะมีแต่ยังไม่มีในปัจจุบัน - ไม่มีต้นทุนมาตรฐาน <p>2. ระบบการไหลเวียนของเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงสร้างองค์กร ไม่ได้กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรงในการดำเนินงาน จัดทำและดูแลระบบการไหลเวียนของเอกสารและระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนระบบต้นทุนการผลิต - ไม่มี Job Description (JD) ที่ชัดเจนสำหรับการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบด้านเอกสาร - ไม่มีกำหนดรหัสเอกสาร และการกำหนดเวลาในการส่งมอบเอกสาร - ไม่มีระบบการไหลเวียนของใบรายงานการผลิตที่ดี ซึ่งเป็นเอกสารที่สำคัญที่สุดในการประมวลผลต้นทุนการผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำมาตรฐานและคู่มือปฏิบัติงานของวิธีการจดบันทึก ตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลการผลิต - ปรับปรุงใบรายงานการผลิตให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการผลิตจริง - ฝึกอบรมวิธีการบันทึก ตรวจสอบ และป้อนข้อมูลการผลิต - สร้างตัววัดความถูกต้องของข้อมูลการผลิต - ใช้ข้อมูลที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด - ออกแบบเอกสารเพิ่มเติม - จัดทำต้นทุนมาตรฐาน - ปรับปรุงโครงสร้างองค์กร โดยการเพิ่มตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ต้นทุนการผลิต - กำหนด Job Description (JD) สำหรับเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ต้นทุนการผลิต และผู้ที่เกี่ยวข้อง - กำหนดรหัสเอกสาร และเวลาการส่งมอบเอกสาร - สร้างระบบการไหลเวียนของใบรายงานการผลิตที่ดี โดยให้มีระบบการตรวจสอบและรวบรวมที่เชื่อถือได้

3.5.2 ส่วนระบบการประมวลผล

ตารางที่ 3.14 ปัญหาและแนวทางแก้ไขของส่วนระบบการประมวลผล

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
<p>1. ระบบการประมวลผลในปัจจุบันไม่มีระบบตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลในการคำนวณต้นทุนการผลิตและความถูกต้องของข้อมูลในระบบ</p> <p>2. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันไม่สอดคล้องตามลักษณะกรรมวิธีการผลิตของโรงงานตัวอย่างซึ่งมีระบบต้นทุนการผลิตเป็นแบบระบบต้นทุนกระบวนการ (Process Cost System) และมีงานระหว่างทำ (Work In Process) อยู่ในกระบวนการทุกงวดการผลิต</p> <p>3. โครงสร้างของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณต้นทุนในปัจจุบันไม่มีความยืดหยุ่นและไม่สอดคล้องกับการผลิตจริงในโรงงาน</p> <p>4. โครงสร้างของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณต้นทุนในปัจจุบันไม่มีความละเอียดเพียงพอสำหรับการคำนวณต้นทุนการผลิตให้ถูกต้อง</p>	<p>1. สร้างระบบตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล</p> <p>2. พัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์สอดคล้องกับระบบต้นทุนการผลิตแบบระบบต้นทุนกระบวนการ (Process Cost System)</p> <p>3. ปรับปรุงโครงสร้างของโปรแกรมคอมพิวเตอร์</p> <p>4. ปรับปรุงโครงสร้างของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และหาวิธีการจัดสรรต้นทุนที่เหมาะสม</p>

3.5.3 ส่วนสารสนเทศแสดงผล

ตารางที่ 3.15 ปัญหาและแนวทางแก้ไขของส่วนสารสนเทศแสดงผล

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
<p>1. ขาดรายงานแสดงผลต้นทุนการผลิตในแต่ละงวดการผลิตที่ให้รายละเอียดสมบูรณ์ครบถ้วน และเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ</p> <p>2. ขาดรายงานวิเคราะห์ และนำเสนอแนวทางในการควบคุมต้นทุนการผลิต</p>	<p>1. ออกแบบเอกสาร เพื่อใช้ในการรายงานผลต้นทุนการผลิต และการดำเนินการต่างๆ</p> <p>2. จัดทำรายงานวิเคราะห์ และนำเสนอแนวทางในการควบคุมต้นทุนการผลิต</p>